

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. november 26.
(OR. en)

14109/21

SOC 670
EMPL 528
EDUC 397
JEUN 147
GENDER 123
ANTIDISCRIM 105
ECOFIN 1177

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	A 2022. évi európai szemeszter – Irányadó vita

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fenti tárgyra vonatkozó, az EPSCO Tanács 2021. december 6-i ülésén folytatandó irányadó vita előkészítése céljából készült elnökségi vitaindító feljegyzést.

EPSCO Tanács, 2021. december 6.

A 2022. évi európai szemeszter

Irányadó vita

A 2022. évi európai szemeszter őszi csomagja: a legfontosabb elemek

Az Európai Bizottság által november 24-én elfogadott őszi csomag felvázolja az európai szemeszter 2022. évi ciklusának prioritásait. A csomagban kellő figyelem irányul a munkaerőpiacra, a készségekre és a szociálpolitikákra, – a zöld és digitális átállás fényében – a minőségi munkahelyek teremtése, a munkaerőpiaci átmenetek megkönnyítése, valamint a gazdasági és társadalmi rezilienciának a Covid19 utáni helyzetben történő megerősítése által.

A 2022. évi éves növekedési jelentés megerősíti a környezeti fenntarthatóság, a termelékenység, a méltányosság és a makrogazdasági stabilitás négy dimenzióján alapuló „versenyképes fenntarthatóság” központi szerepét. A környezetvédelmi és a szociális célkitűzéseket együtt, egymást erősítő módon kell megvalósítani egy olyan új növekedési modell keretében, amely fenntartható és senkit nem hagy hátra. A zöld és digitális átállásra vonatkozó célértékek, továbbá az EU-nak a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó új, a szociális jogok európai pillérének megvalósítására irányuló cselekvési tervben¹ meghatározott, 2030-ra kitűzött kiemelt céljai² együttesen iránymutatásul szolgálnak majd az e tekintetben teendő szakpolitikai erőfeszítésekhez.

A Bizottságnak a 2022. évi együttes foglalkoztatási jelentésre irányuló javaslata a szociális jogok európai pillérének végrehajtását helyezi középpontba. Az együttes foglalkoztatási jelentés azonosítja a foglalkoztatás, a készségek és a szociálpolitikai intézkedések kulcsfontosságú prioritást jelentő területeit, és kellően figyelembe veszi a felülvizsgált szociális eredménytáblát, amely lehetővé teszi a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek átfogóbb nyomon követését. Az együttes foglalkoztatási jelentés emellett kiterjed az EU-nak a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozóan 2030-ra kitűzött kiemelt céljaira. Az eredmények és a szakpolitikai háttér országspecifikus elemzésével együtt a kiemelt célok lehetővé tehetik a társadalmi és foglalkoztatási fejlemények szorosabb nyomon követését.

¹ ST 6649/21 + ADD 1–2.

² 2030-ig: a 20–64 éves népesség legalább 78%-ának foglalkoztatottnak kell lennie, a felnőttek legalább 60%-ának évente részt kell vennie képzésen, a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett emberek számát legalább 15 millióval csökkenteni kell.

A Bizottság az euróövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslatában kiemeli annak fontosságát, hogy – a Covid19-válságot követően a foglalkoztatás hatékony és aktív támogatásáról (EASE) szóló bizottsági ajánlással³ összhangban – a munkaerőpiacokon a szükséghelyzeti intézkedésekről át kell térni a helyreállítási intézkedésekre, mégpedig hatékony aktív munkaerőpiaci intézkedések biztosítása révén. A Bizottság ezzel egyidejűleg emlékeztet arra, hogy meg kell erősíteni az inkluzív és minőségi oktatási és képzési rendszereket, elő kell mozdítani a veszélyeztetett csoportok munkaerőpiaci integrációját, megfelelő munkafeltételeket kell biztosítani, továbbá kezelni kell a munkaerőpiaci szegmentációt, az adóterhet át kell helyezni a munkáról, a szociális védelmi rendszereket ki kell igazítani, valamint javítani kell a szociális párbeszédet és a kollektív tárgyalást.

Foglalkoztatási, készségekkel kapcsolatos és szociális kihívások: a 2022. évi ciklus kiemelt szakpolitikai területei

A tagállami és európai uniós szintű, példa nélküli szakpolitikai válaszingtézkedések sikeresen enyhítették a Covid19-válság hatásait, ami lehetővé tette, hogy az uniós gazdaságok és foglalkoztatás 2021-ben a vártnál gyorsabban lendüljenek fel. A foglalkoztatási ráta részben helyreállt, és 2021 második negyedévében 72,8%-os volt. A foglalkoztatás és az összes ledolgozott munkaóra száma azonban még nem éri el a válság előtti szinteket.

Egyes ágazatokban a legtöbb tagállamban ismét nő a munkaerőhiány. Míg egyes vállalkozások esetében a világjárvány átmeneti sokkhatást okozott, mások esetében az üzleti modellek gyökeres megváltozásához vezethet. A gyors munkaerő-átcsoportosítás hatékony aktív munkaerőpiaci intézkedésekkel, valamint továbbképzéssel és átképzéssel együtt képes lehet a munkaerőhiány kezelésére, továbbá a termelékenység, a bérek és a társadalmi kohézió növekedését eredményezheti, és megkönnyítheti a kettős átállást.

A válság a munkavállalók meghatározott kategóriáit és a népesség meghatározott csoportjait érintette, különösen az atipikus foglalkoztatásban, illetve határozott idejű munkaszerződéssel dolgozó munkavállalókat, továbbá a fiatalokat, a gyermekes nőket és a nem az EU-ban született munkavállalókat. Ennélfogva a célzott aktív munkaerőpiaci intézkedések alapvető fontosságúak annak biztosításához, hogy a helyreállítás inkluzív legyen.

³ ST 6650/21.

A készségek, az oktatás és az egész életen át tartó tanulás kulcsfontosságú tényezők a munkaerő rezilienciájának javítása szempontjából. A válság miatt az oktatásban részt vevő felnőttek aránya az EU-ban 2020-ban 9,2%-ra csökkent. Az olvasási készségek terén az alacsonyabb és a magasabb társadalmi-gazdasági státuszú tanulók között jelentős különbség van, és az előzetes bizonyítékok arra engednek következtetni, hogy a világjárvány alatt jelentős tanulási veszteség következett be. Habár digitális készségekre szinte minden munkakörben és ágazatban szükség van, 2019-ben az EU-ban a felnőttek csupán 56%-a rendelkezett legalább alapfokú digitális készségekkel.

A juttatási rendszerek és a – többek között a csökkentett munkaidőben való foglalkoztatás és egyéb munkahelymegtartó intézkedések révén nyújtott – számottevő állami támogatás hatása enyhítette a Covid19-válságnak a szegénységre és a jövedelmi egyenlőtlenségekre gyakorolt hatásait. Ennek ellenére az EU-ban 2020-ban az emberek 22%-a volt kitéve a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának, az emberek 8,2%-a pedig nem tudta megfelelően melegen tartani az otthonát. Egyes csoportok esetében továbbra is különösen magas a szegénység és a társadalmi kirekesztődés kockázata, kiváltképp a gyermekes családok, a fogyatékkal élő személyek, a migránsok és a romák esetében.

Végezetül a szociális partnerek hatékony bevonása az európai szociális piacgazdaság megfelelő működésének előfeltételét jelenti, mivel fenntarthatóbb és inkluzívabb szakpolitikai eredményeket biztosít. Annak ellenére, hogy a tagállamok között továbbra is vannak bizonyos különbségek, általánosságban elmondható, hogy a szociális partnerek tagállami foglalkoztatási és szociálpolitikákba való bevonásának minősége stabil maradt, illetve kismértékben javult.

Fókuszban a szociális védelemhez való hozzáférés

A megfelelő szociális védelemhez való hozzáférés javítását célzó egyes átmeneti intézkedések ellenére számos országban továbbra is vannak hiányosságok, különösen az atipikus foglalkoztatásban dolgozók és az önálló vállalkozók esetében. A munkavállalók és az önálló vállalkozók szociális védelemhez való hozzáféréséről szóló tanácsi ajánlás⁴ elfogadása nyomán 25 tagállam nyújtott be az erőfeszítéseit részletező nemzeti tervet. E tervek célja: i.) a foglalkoztatás típusától függetlenül formális hozzáférés és tényleges védettség biztosítása minden munkavállaló és önálló vállalkozó számára, ii.) megfelelő mértékű védelem garantálása a tisztességes életszínvonal és a megfelelő jövedelempótlás fenntartása érdekében, továbbá iii.) a szociális védelemre vonatkozó feltételek és szabályok átláthatóságának javítása.

Bár a nemzeti tervekben szereplő számos intézkedés a válság idején nyújtott ideiglenes támogatáshoz kötődik, fel lehetne őket használni szerkezeti reformok céljából, hogy a szociális védelmi rendszereket hozzáigazítsák a munka változó világához minden munkavállaló, önálló vállalkozó és munkanélküli személy jobb védelme érdekében.

⁴ *A Tanács Ajánlása (2019. november 8.) a munkavállalók és az önálló vállalkozók szociális védelemhez való hozzáféréséről (HL C 387., 2019.11.15., 1. o.).*

A fentiek alapján felkérjük a minisztereket, hogy ismertessék véleményüket az alábbi kérdésekről:

- *Mi a véleménye a 2022. évi európai szemeszter őszi csomagjában és különösen az együttes foglalkoztatási jelentésre irányuló bizottsági javaslatban azonosított foglalkoztatási, készségekkel kapcsolatos és szociálpolitikai kihívásokról, valamint a szakpolitikai intézkedések szempontjából kiemelt területekről?*
- *Mik voltak a tapasztalatai a Bizottság „EASE” ajánlásában kiemelt intézkedések végrehajtásával kapcsolatban? A közeljövőben milyen tervek vannak a munkahelyváltás támogatására az Ön országában, tekintettel a zöld és digitális átállásra is?*
- *Milyen intézkedéseket tart hasznosnak a szociális védelmi rendszerek hozzáférhetősége, megfelelősége és átláthatósága terén meglévő hiányosságok kezelése, valamint e rendszereknek a munka változó világát figyelembe vevő kiigazítása érdekében?*